

Sygn. akt III KRS 45/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania M M.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 10 marca 2015 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2014 r., poz. 371,

z udziałem E. E.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 sierpnia 2015 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (Rada) uchwała nr [...] z dnia 10 marca 2015 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. (M.P. z 2014 r., poz 371) postanowiła

przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. kandydaturę E. E.

W uzasadnieniu Rada wyjaśniła, że pozostali kandydaci w mniejszym stopniu spełniają brane pod uwagę łącznie kryteria wyboru, jakimi są: 1) doświadczenie zawodowe, 2) uzyskane oceny kwalifikacyjne oraz 3) poparcie środowiska sędziowskiego, a także 4) warunki powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego z art. 61 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych. W dalszej kolejności Rada wyjaśniła, że przy wyborze kierowała się pozytywną oraz wyróżniającą oceną kwalifikacji wybranej kandydatki, bardzo korzystnymi opiniami służbowymi dotyczącymi jej pracy, w których podkreślano nawet, że kandydatka może być wzorem do naśladowania dla innych asystentów. Rada uwzględniła także jednogłośnie poparcie kandydatki przez Kolegium Sądu Okręgowego w W. oraz bardzo wysoką ocenę kandydatury (25 pkt na 25 pkt możliwych) i odpowiednio wysokie poparcie środowiska sędziowskiego (37 głosów za, 14 głosów przeciw, 13 głosów wstrzymujących się).

M. M. (skarżąca) zaskarżyła uchwałę Rady w całości, wniosła o jej uchylenie i przekazanie Radzie do ponownego rozpoznania. Zaskarżonej uchwale zarzuciła naruszenie art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP oraz art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS przez oparcie oceny kandydata wyłącznie na wynikach głosowania Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w W.; art. 33 ust. 1 ustawy o KRS i art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS przez nieopracowanie listy rekomendowanych kandydatów, całkowite pominięcie oceny z egzaminu sędziowskiego oraz oceny z ukończenia studiów z perspektywy uczelni; całkowite pominięcie nadesłanej dokumentacji; art. 45 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS poprzez pominięcie nadesłanej dokumentacji zawierającej aktualizację danych dotyczących skarżącej; art. 42 ust. 1 w zw. z art. 44 ustawy o KRS przez doręczenie uzasadnienia o treści wewnętrznie sprzecznej i uniemożliwiającej skuteczną kontrolę.

Zdaniem skarżącej w uzasadnieniu uchwały lakonicznie wskazano, że wybrana kandydatka posiada pozytywną (wydział karny) oraz wyróżniającą (wydział pracy) ocenę kwalifikacyjną. Nie pozwala to ustalić, na jaką ocenę sędzia wizytator ocenił wybraną kandydatkę. Analogicznie jest w przypadku lakonicznego odwołania

się do szeregu opinii służbowych. W innych uchwałach Rada wskazywała, że na wynik głosowania na Zgromadzeniu Ogólnym wpływ mogło mieć to, że opiniowani kandydaci wykonywali pracę poza okręgami sądów, do których aplikowali. Dlatego oparcie się wyłącznie na wynikach głosowania Zgromadzenia Ogólnego bez wnikliwego rozważanie pozostałych kryteriów stanowi o nierównym traktowaniu w dostępie do służby publicznej. Rada nie uwzględniła opinii służbowych dotyczących skarżącej, które oceniały jej pracę jako wzorową. Rada nie uwzględniła kryterium podnoszenia kwalifikacji zawodowych, co czyniła w innych postępowaniach. Nie wskazano na dodatkowe wykształcenie kandydatki. Nie uwzględniono, że kandydatka ukończyła uczelnię prywatną, podczas gdy inni kandydaci mogli ukończyć renomowane uczelnie publiczne. W treści uzasadnienia brak podstaw do przyjęcia, że Rada zapoznała się z nową dokumentacją nadesłaną przez kandydatów. Rada nie wyjaśniła sytuacji kandydatów o walorach porównywalnych do wybranej kandydatki. Zarzuca, że wybrano kandydatkę, która uzyskała obiektywnie gorszą oceną z egzaminu sędziowskiego i innych kandydatów. Powołuje się na zarekomendowanie jej w innej uchwale Rady.

Rada w odpowiedzi na odwołanie wniosła o jego oddalenie. Rada podnosi, że w toku postępowania uwzględniono całą zgromadzoną dokumentację, dotyczącą wszystkich kandydatów, w tym skarżącej. Rada porównała oceny kwalifikacyjne, doświadczenie zawodowe oraz poparcie środowiska sędziowskiego. Rada podnosi, że skarżąca uzyskała pozytywną ocenę kwalifikacji, podczas gdy kandydatka wybrana uzyskała ocenę wyróżniającą. Ponadto, wybrana kandydatka otrzymała wyższe poparcie środowiska sędziowskiego. Rada dokonując wyboru nie opierała się jednak wyłącznie na wynikach głosowania na Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w W., lecz dokonała całościowej oceny wszystkich kandydatów. Rada podnosi także, że odwołanie nie wykazało, by kandydatura skarżącej została oceniona nierzetelnie. W dalszej kolejności Rada podniosła, że skarżąca uzyskała wyższy stopień z egzaminu sędziowskiego (dobry) niż wybrana kandydatka (dostateczny plus), jednakże skarżąca uzyskała tylko pozytywną ocenę kwalifikacji, podczas gdy wybrana kandydatka uzyskała ocenę pozytywną oraz ocenę wyróżniającą. Dlatego niższy stopień z egzaminu sędziowskiego nie miał waloru decydującego przy dokonywaniu oceny kandydatur. Rada miała na względzie

aktualną ocenę oraz opinie służbowe (w tym opinię według której kandydatka wybrana może być wzorem dla innych asystentów).

Skarżąca w replice na odpowiedź Rady podtrzymała zarzuty odwołania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Odwołanie nie ma uzasadnionych podstaw.

Niezasadny okazał się zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP oraz art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS poprzez oparcie oceny wybranej kandydatki „głównie” na wynikach głosowania Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w W.. Z uzasadnienia uchwały wynika dla Sądu Najwyższego, że poparcie środowiska sędziowskiego stanowiło tylko jeden z czynników, jakie Rada uwzględniła dokonując wyboru. Podzielając argumentację Zespołu członków Rada uwzględniła doświadczenie zawodowe kandydatki, wynik ukończenia studiów oraz ocenę z egzaminu sędziowskiego, a przede wszystkim ocenę kwalifikacji i opinie służbowe. Treść uzasadnienia uchwały, choć zestawiono w nim poparcie udzielone wybranej kandydatce z poparciem udzielonym trzem innym kandydatom, jednoznacznie wskazuje na inne kryteria oceny, jakimi kierowano się przy wyborze E. E. Potwierdza to różnica w ocenie kwalifikacji wybranej kandydatki oraz skarżącej.

Bezpodstawny jest także zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS i art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS. W uzasadnieniu uchwały Rada stwierdziła, że pozostałe osoby uczestniczące w tym postępowaniu konkursowym nie były, w ramach tego postępowania konkursowego, lepszymi kandydatami niż E. E.. Rada wyraźnie zaznaczyła, że uznała po rozważeniu całokształtu wymienionych w uchwale kryteriów istotnych z punktu widzenia przydatności dla służby sędziowskiej, iż kandydatura skarżącej się nie jest kandydaturą lepszą od kandydatury E. E.. Dokonany w ten sposób wybór uchyla się spod kontroli Sądu Najwyższego z uwagi na wyłączne uprawnienie Rady do dokonywania wyboru kandydatów na stanowiska sędziowskie.

W tej sytuacji całkowicie nieuprawniony jest zarzut pominięcia nadesłanej przez skarżącą dokumentacji, ponieważ z zaskarżonej uchwały nie wynika, by do takiego

uchybień proceduralnego doszło. Tym samym bezpodstawny jest także zarzut naruszenia art. 45 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS.

Sąd Najwyższy nie znalazł także podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 35 ust. 1 ustawy o KRS poprzez niesporządzenie listy rekomendowanych kandydatów. Lista ta została sporządzona, lecz znalazło się na niej tylko jedno nazwisko. Zespół członków Rady postanowił bowiem jednogłośnie zarekomendować Radzie tylko jednego kandydata.

W kontekście podzielenia przez Radę stanowiska Zespołu jej członków, który wziął pod uwagę oceny ze studiów, nieuprawniony jest zarzut naruszenia art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o KRS poprzez pominięcie oceny z ukończenia studiów. Sąd Najwyższy nie znalazł także podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia tego przepisu przez pominięcie rodzaju ukończonej przez wybraną kandydatkę uczelni wyższej. Nie negując możliwości posługiwania się takim kryterium oceny kandydatów na pierwsze stanowisko sędziowskie, Sąd Najwyższy uznaje, że może to być co najwyżej dodatkowy czynnik oceny, który Rada może brać pod uwagę przy dokonywaniu wyboru między kandydaturami o równie dobrych kwalifikacjach, doświadczeniu zawodowym, poparciu środowiska sędziowskiego oraz ocenach z egzaminu sędziowskiego i ukończenia studiów.

Sąd Najwyższy nie znalazł także podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 42 ust. 1 w zw. z art. 44 ustawy o KRS. Wbrew wywodom odwołania w zaskarżonej uchwale Rada przedstawiła kryteria wyboru kandydata na stanowisko sędziego jakie zastosowała w niniejszej sprawie oraz szczegółowo uzasadniła zastosowanie tych kryteriów oceny do wybranej kandydatki. Uzasadnienie uchwały Rady nie jest wewnętrznie sprzeczne i poddaje się kontroli kasacyjnej w zakresie motywów, jakimi Rada kierowała się dokonując wyboru kandydata przedstawionego Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziowskie. Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że decyzję Rady uzasadnia wystarczająco wymienienie wyróżniających cech pozytywnych kandydata rekomendowanego do nominacji i ogólne wskazanie, że pozostali – traktowani łącznie – takich cech nie wykazywali. Niezaprezentowanie w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki kandydatów, których Rada postanowiła nie przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na

stanowisko sędziego nie powoduje sprzeczności z prawem uchwały Rady, ponieważ Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydata wybranego przez Radę (wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2013 r., III KRS 212/13, LEX nr 1402637; wyrok SN z 21 października 2014 r., III KRS 50/14). Jedynie w przypadku kandydatów o zbliżonej sytuacji, lokujących się przy granicy rozdzielającej uchwały pozytywne od uchwał negatywnych w uchwale Rady powinno znaleźć się wyjaśnienie powodów pominięcia ich kandydatur w danym postępowaniu konkursowym (wyroki Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 12 czerwca 2012 r., III KRS 15/12; z 12 czerwca 2013 r., III KRS 201/13; z 5 września 2013 r., III KRS 212/13). Takie wyjaśnienie zostało zamieszczone w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały w odniesieniu do kandydatów, którzy uzyskali takie samo lub wyższe poparcie środowiska sędziowskiego.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.